

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1109/16-J

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola a mateřská škola Dlouhá Brtnice, příspěvková organizace
Sídlo	588 34 Dlouhá Brtnice 84
E-mail právnické osoby	zs@dlouhabrtnice.cz
IČ	70 982 716
Identifikátor	650 012 453
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Ivana Konečná
Zřizovatel	Obec Dlouhá Brtnice
Místa inspekční činnosti	Dlouhá Brtnice 1 a 84
Termín inspekční činnosti	14. 11. 2016 – 16. 11. 2016

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného podle školních vzdělávacích programů v souladu s § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s rámcovými vzdělávacími programy a právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb.

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a žáků a o činnostech školy a školských zařízení v oblastech vymezených Plánem hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2016/2017 podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a mateřská škola Dlouhá Brtnice, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny -výdejny.

V době inspekční činnosti zajišťovala škola předškolní vzdělávání 23 dětem v jedné třídě s celodenním provozem. Z nich šest bylo v posledním roce před zahájením povinné školní docházky, dvě děti s odkladem povinné školní docházky a čtyři děti do tří let věku.

V základní škole se v době inspekční činnosti vzdělávalo v jedné třídě 14 žáků od prvního do čtvrtého ročníku. Dva žáci mají speciální vzdělávací potřeby. Počet žáků se v posledních letech snižoval. Všichni žáci základní školy se účastní činnosti školní družiny.

Školní jídelna-výdejna zajišťovala v době inspekční činnosti stravování 47 strávníkům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Škola se ve své koncepci zaměřuje na rozvíjení kladných mezilidských vztahů a lásky k rodnému kraji. Postrádá však ucelenou, jasně stanovenou dlouhodobější strategii rozvoje.

Od poslední inspekční činnosti došlo v některých oblastech k pozitivnímu posunu v řízení školy. (Celodenní vzdělávání včetně odpoledního odpočinku v mateřské škole je zajištěno pro všechny děti. Organizace činnosti školní družiny neprobíhá na úkor předškolního vzdělávání. Došlo k posílení pedagogického sboru základní školy s pozitivním dopadem jak na průběh vzdělávání, tak na oblast řízení. Byly správně stanoveny úvazky pedagogických pracovníků a rozsah jejich přímé vyučovací činnosti a stanoveny dílčí výkonné kompetence jednotlivým pedagogickým pracovníkům. V souladu s potřebami jednotlivých součástí nyní probíhá i další vzdělávání.)

Naopak přetrvávají administrativní nepřesnosti ve vedení povinné dokumentace (v průběhu inspekční činnosti byla upravena školní matrika), nedostatky byly zjištěny ve školních řádech. Ředitelka nerespektovala rozhodnutí krajské hygienické stanice, která stanovila, že prostorové podmínky mateřské školy umožňují vzdělávání maximálně 16 dětem. Počty dětí opakovaně překračovaly povolený limit. Tento stav se negativně projevoval v průběhu předškolního vzdělávání, viz níže. Na základě tohoto zjištění byl opětovně podán podnět krajské hygienické stanici ke kontrole.

Byly shledány nedostatky také v nastavení a realizaci kontrolního systému, který není funkční. Zpětná vazba, již ředitelka poskytuje k práci pedagogům je málo účinná, zejména směrem k mateřské škole. Zlepšit je třeba i činnost pedagogické rady, zejména ve vztahu k navrhovaným přijímaným opatřením ke zlepšení stavu a jejich následné kontrole. Přenos informací je dobře zajišťován především každodenním osobním kontaktem. K prezentaci školy jsou využívány i školní internetové stránky. Jsou ve vztahu k činnosti základní školy obsahově bohaté a aktuální. K lepší informovanosti rodičů dětí mateřské školy by přispělo, kdyby na nich mohly snadněji publikovat i další vyučující.

Vzdělávání zajišťují čtyři pedagogické pracovnice s odbornou kvalifikací. V základní škole došlo od poslední inspekční činnosti k pozitivnímu posunu, již zde nepůsobí nekvalifikované pracovnice. Ředitelka školy své kolegyni, která je začínající učitelkou a působí ve škole prvním rokem, předává zkušenosti neformálním způsobem. V rámci možností spolu vzájemně spolupracuje celý pedagogický sbor, předává si poznatky, které jsou následně aplikovány v praxi, konzultuje průběh vzdělávání a aktivně se podílí na vlastním profesním rozvoji. Společně se mu daří vést děti i žáky k získávání požadovaných kompetencí.

Rozvrh hodin základní školy nebyl v době inspekční činnosti sestaven optimálně. Ve dvou dnech v týdnu obsahoval bloky tří vyučovacích předmětů výchovného zaměření bezprostředně za sebou a v dalších dnech byl rozvrh naopak složen pouze z předmětů bez výchovného zaměření. Žákům tím není poskytnuta možnost odpočinout si při změně charakteru činnosti.

Mateřská škola využívá ke své činnosti historickou budovu, která je od základní školy vzdálená cca 100 m.

To, že budova není typizovaná pro předškolní vzdělávání, komplikuje provoz a organizaci průběhu vzdělávání. K dispozici jsou dvě malé průchozí místnosti, které jsou pro větší počet dětí příliš stísněné, nevyhovující, přeplněné. Malý prostor je pro některé děti velmi stresující (nevyhovující psychosociální podmínky), omezuje většinu činností včetně spontánních her, neposkytuje prostor pro soukromí a relaxaci a zejména téměř vylučuje tělovýchovné aktivity a společné hry, proto jich většina probíhá dle možností při pobytu venku. Zajištění fyzické bezpečnosti dětí je pro vyučující náročné, zejména s ohledem na plánované aktivity ve třídě. Tento stav vypovídá o tom, že škola plně nezohledňuje klíčové konkrétní podmínky pro zajištění provozu předškolního zařízení.

Okrajově je využívána nevybavená školní zahrada, která je součástí areálu mateřské školy.

V době od minulé inspekční činnosti došlo k dílčímu zlepšení ve stavu budovy základní školy (výměna krytiny střechy a její zateplení), byl pořízen nový žakovský nábytek. V době inspekční činnosti však nastavené výšky žakovských lavic a židlí neodpovídaly postavám několika žáků. Nevhodné umístění žakovských výkresů v oknech nepůsobilo esteticky a třídu stínilo. Pobyt ve stísněném prostoru školní třídy se vyučujícím daří kompenzovat častým přesunem žáků do přilehlé místnosti, kde je současně umístěno 7 žakovských počítačů, nebo do sousední herny, která jen částečně nahrazuje školní tělocvičnu. Žáci jsou nuceni pracovat na počítačích, které jsou provizorně umístěny v kabinetu, který současně slouží jako sklad učebních pomůcek. Práce v neuspořádaném prostředí nepůsobí výchovně.

Na uvedených žakovských počítačích jsou nainstalovány výukové programy, jež v jednotlivých sledovaných hodinách vyučující operativně a účinně využívaly. Další místnosti žáci k dispozici nemají. V případě příznivého počasí mohou využívat zatravněnou plochu u budovy školy nebo nedaleké hřiště na kopanou.

Školní družina nemá vlastní místnost, pracuje v prostorách základní a mateřské školy.

Dětem a žákům školy je poskytováno stravování ve školní jídelně-výdejně, která je umístěna v prostorách mateřské školy. Místnost, která slouží ke školnímu stravování, je malá, navíc nevybavená nábytkem, který by odpovídal ergonomickým požadavkům pro žáky základní školy. Zdravé stravovací návyky dětí jsou podporovány pestrou nabídkou pokrmů a potravin, dále jsou využívány projekty zajišťující alternativní nabídku ke zlepšování stravovacích návyků. Škola zatím nepřijala žádného strážníka, který by vyžadoval stravovací služby v dietním režimu. Pitný režim byl zajištěn.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Předškolní vzdělávání bylo promyšleno a připravováno s ohledem na omezující prostorové podmínky a zejména ve vztahu k zajištění bezpečnosti. Účelně byla rozvíjena motivace, učební pomůcky byly pečlivě připravené a využité v souladu s učebními cíli. Ve třídě bylo vytvářeno dle možností klima podporující učení, byla zastoupena zejména individuální práce a spolupráce v menších skupinách, byly zařazovány aktivity podporující přímé pozorování, tvořivost, autonomii a iniciativu každého z dětí. Na děti byly kladeny jasné, věkově

přiměřené požadavky. Využití různých forem a metod práce bylo ve většině případů zdařilé a účelné. Většinou byl dostatečně využitý čas pro spontánní sociální učení a spontánní aktivity. Jejich vyváženost v poměru s řízenou činností byla dobrá. Všechny činnosti byly negativně ovlivňovány nedostatkem prostoru. Prostorové podmínky byly limitující pro volbu spontánních her (nedostatek soukromí, nemožnost více rozvinout tvořivé, námětové a konstruktivní hry) a pohybových aktivit (nemožnost zařazovat rozmanité pohybové aktivity včetně řízených zdravotně preventivních), dále také společných řízených činností. Vyučující vedly děti ke správným způsobům užití hraček, pomůcek a vybavení, stejně tak jako k jejich důslednému úklidu a jeho kontrole, zdařile pracovaly s chybou.

Výuka byla většinou dobře organizačně i pedagogicky zvládnutá. Děti projevovaly aktivitu i zájem o výuku po většinu času, byl jim poskytnut prostor pro iniciativu a rozvoj spolupráce. Pracovaly samostatně, byly zdvořilé, vzájemně dobře spolupracovaly, snažily se chovat ohleduplně, případně pomoci či vyhovět kamarádovi.

Učitelky svým empatickým a podporujícím přístupem, způsobem komunikace a chováním vytvářely atmosféru pohody a důvěry. Průběh vzdělávání příznivě ovlivňovala také důsledně dodržovaná pravidla vzájemných vztahů ve třídě, na jejichž tvorbě se děti podílely. Většina aktivit u dětí posilovala pozitivní sebepojetí a sebevědomí, spontánní negativní projevy nebyly zaznamenány. V průběhu celého vzdělávání se dětem dostávalo srozumitelné zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány vzhledem k jejich možnostem. Pro jejich posun bylo významné i průběžně zařazované vzájemné hodnocení i okrajově využívané sebehodnocení.

Nedostatky byly shledány v podpoře samostatnosti dětí při sebeobsluze u stolování ve školní jídelně, což do jisté míry ovlivňoval stísněný prostor.

Náročná práce ve třídě základní školy spojené ze čtyř ročníků vyžaduje promyšlenou přípravu a jasně stanovený cíl. Oběma vyučujícím se ve sledovaných hodinách dařilo tyto požadavky plnit. Důsledně a přitom vřídě podporovaly správné pracovní návyky žáků, výrazně se zaměřovaly na uplatnění samostatné práce. Zadávaly úkoly přesně a zabezpečily se o jejich správném pochopení. Žáci byli schopni pracovat bez dodatečného vysvětlování, v případě potřeby si pomáhali navzájem. Vyučující si tak vytvořily prostor pro práci s jednotlivci i vybranými skupinami. K úspěšné dlouhodobé koncentraci a aktivitě všech přispívalo vhodně organizované střídání činností a výše uvedené střídání místa výuky. Obě vyučující byly žákům vzorem svým kultivovaným vyjadřováním.

Při kontrole výsledků samostatné práce převažovala odložená kontrola, která je ve srovnání s bezprostřední možností ověřit si správnost řešení méně účinná.

Po vypracování úkolů a v závěru vyučovacích hodin vyučující vhodně zařazovaly shrnutí a zhodnocení práce. Hodnocení práce pedagogem bylo doplněno sebehodnocením žáků. Méně byly uplatněny prvky vzájemného hodnocení.

Díky důsledné a přesné organizaci práce a vstřícnému a chápavému přístupu obou vyučujících se žáci cítili v hodinách bezpečně, neobávali se v případě potřeby požádat o pomoc, pracovali se zaujetím a snahou o co nejúspěšnější výsledek.

Školní družina pracuje ve specifických podmínkách. Využívá skutečnosti, že její práce se účastní všichni žáci školy. Může tak přiměřeným způsobem navazovat na školní výuku. Sledované činnosti zaměřené na prohloubení čtenářské gramotnosti byly organizovány tak, aby účastníky příliš nezatížily a přitom byly účinné. Rukodělné práce při dokončování vlastního výrobku byly pro všechny atraktivní. Vhodně jsou zařazovány i spontánní aktivity. Necelou hodinu před ukončením předškolního vzdělávání dochází několik účastníků zájmového vzdělávání do mateřské školy, kde probíhá jejich společná činnost. Škola splnila

formální podmínky pro realizaci propojení činnosti mateřské školy a školní družiny, což je posunem od poslední inspekční činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola průběžně uplatňuje evaluační systém v souladu s nastavením ve školním vzdělávacím programu. Zjištěné informace o kvalitě vzdělávání by bylo třeba ještě provázat s následným zohledněním vzdělávací nabídky a více tak zvyšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání. Informace o výsledcích vzdělávání dětí a jejich pokrocích jsou získávány průběžně, jsou využívány v případě potřebných konzultací a dále z nich vyplývajících opatření ve vzdělávání (přizpůsobení vzdělávací nabídky, nicméně s ohledem na omezené podmínky předškolního zařízení). Nastavený systém pedagogické diagnostiky je propracovaný, přehledný a většinou funkční.

Výsledky dětí odpovídají požadavkům realizovaného školního vzdělávacího programu a očekávaným výstupům příslušného rámcového vzdělávacího programu.

V podmínkách jednotřídní základní školy je sledování výsledků žáků zaměřeno především na operativní řešení vzniklých problémů a každodenní předávání poznatků mezi oběma vyučujícími. V uplynulém školním roce prospělo 100 % žáků s vyznamenáním. Ředitelka školy si ověřuje úspěšnost žáků v pátém ročníku v sousední plně organizované škole, kam žáci přecházejí, především rozhovory s bývalými žáky. Školní kola vzdělávacích soutěží nejsou organizována, vyšších kol soutěží se žáci nezúčastňují. Jiné způsoby získávání zpětné vazby škola neuplatňuje.

Ve sledovaných hodinách byla respektována doporučení poradenského zařízení pro práci s oběma žáky, kteří vyžadují podporu. Prevence rizikového chování se výrazně orientuje na přímé působení ve vyučovacích hodinách. Projevy rizikového chování žáků se nevyskytují.

Do doby inspekční činnosti docházelo ve škole k úrazům minimálně (jeden až dva ročně).

Škola organizuje setkávání se zákonnými zástupci, je jim otevřená i mimo termíny společných akcí. Zpětnou vazbu od zákonných zástupců škola získává mimo jiné i dotazníkovým šetřením. Spolupráce probíhá v případě potřeby se školskými poradenskými zařízeními, dále s místní organizací hasičů. Pravidelně jsou pořádána vystoupení pro veřejnost.

V období od minulé inspekční činnosti se stále nepodařilo zřídit školskou radu. Škola tak nemůže plnit zákonné povinnosti (mimo jiné předkládat k vyjádření návrhy školního vzdělávacího programu, předkládat ke schválení školní řád a pravidla hodnocení, žádat o projednání návrhu rozpočtu). Na tuto závažnou skutečnost byla opětovně upozorněna ředitelka školy i zástupce zřizovatele. Byl podán podnět ministerstvu vnitra pro nečinnost zřizovatele.

Další zjištění

Při organizaci provozu předškolního zařízení ředitelka opakovaně nerespektovala rozhodnutí krajské hygienické stanice, což vedlo k opětovnému podání podnětu krajské hygienické stanici ke kontrole.

Závěry

Hodnocení vývoje

- mírné zlepšení materiálních podmínek
- výrazné zlepšení personálních podmínek základní školy s pozitivním dopadem jak na průběh vzdělávání, tak na řízení školy
- škola opakovaně naplňovala počet dětí v mateřské škole nad povolený limit (nerespektovala rozhodnutí krajské hygienické stanice)

Silné stránky

- vstřícná a přátelská komunikace s dětmi a žáky
- promyšlené organizování práce žáků ve třídě základní školy spojené z více ročníků

Slabé stránky

- nejsou zohledňovány klíčové konkrétní podmínky pro provoz předškolního vzdělávání (zejména psychosociální)
- nevhodné umístění žákovských počítačů
- nedostatečné nastavení a realizace kontrolního systému v mateřské škole

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- zajistit odpovídající podmínky pro provoz předškolního vzdělávání (naplnění třídy pouze do výše povolené kapacity [16 dětí] krajskou hygienickou stanicí)
- podpořit samostatnost dětí při stolování
- funkčně nastavit a realizovat kontrolní systém

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy Dlouhá Brtnice, ze dne 12. 12. 2005, s účinností od 1. 3. 2006
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, zdroj internetové stránky MŠMT, ze dne 2. 11. 2016
3. Rozhodnutí o návrhu čj. MŠMT-37311/2014-2 na zápis změny v údajích v rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 15. 10. 2014
4. Jmenování do funkce ředitelky školy, ze dne 20. 6. 2003
5. Potvrzení ve funkci ředitele organizace, ze dne 7. 4. 2016
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků
7. Rozpis přímé vyučovací povinnosti pedagogických pracovníků
8. Rozvrh hodin, školní rok 2016/2017
9. Statistické výkazy, školní rok 2016/2017
10. Kritéria o přijímání dětí platnost od 1. 4. 2013
11. Školní matrika, školní rok 2016/2017
12. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
13. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Jaro, léto, podzim, zima v každé době je nám prima, s platností od 1. 9. 2016

14. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Dlouhá Brtnice, platný od 1. 9. 2010
15. Školní vzdělávací program pro školní družinu Dlouhá Brtnice Vesele ve školní družině, platný od 16. 11.2016
16. Školní řád mateřské školy, platný od 1. 9. 2016
17. Školní řád základní školy, platný od 1. 9. 2016
18. Vnitřní řád školní družiny, platný od 1. 9. 2016
19. Třídní kniha mateřské školy, docházka dětí, školní rok 2016/2017
20. Třídní kniha základní školy, školní rok 2016/2017
21. Přehled výchovně vzdělávací práce školní družiny, školní rok 2016/2017
22. Výroční zpráva o činnosti základní a mateřské školy pro rok 2015/2016, ze dne 31. 8. 2016
23. Plán dalšího vzdělávání pracovníků ve školním roce 2015/2016, 2016/2017 včetně přehledu absolvovaných akcí
24. Zápisy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2015/2016, 2016/2017
25. Minimální preventivní program, aktualizován pro školní rok 2016/2017
26. Kniha úrazů dětí (založena k 1. 9. 2002) a žáků (založena k 1. 9. 2010)
27. Protokol Krajské hygienické stanice Kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě, ze dne 17. 3. 2006

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Mgr. Pavla Srnská, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Mgr. Pavla Srnská v. r.

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Miroslav Pospíšil v. r.

Bc. Renáta Hánová, kontrolní pracovnice

Bc. Renáta Hánová v. r.

V Jihlavě 28. listopadu 2016

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Ivana Konečná, ředitelka školy

Mgr. Ivana Konečná v. r.

V Dlouhé Brtnici 14. prosince 2016